

Nr 92.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till grunder för dyrtidstillägg åt präster för budgetåret 1937/1938; given Stockholms slott den 5 februari 1937.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Arthur Engberg.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 5 februari 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Engberg anför härefter: Jag anhåller att få inför Kungl. Maj:t anmäla frågan om beredande av dyrtidstillägg för budgetåret 1937/1938 åt de präster, som avses i lagen den 23 november 1934 nr 544.

Jämlikt nämnda lag må Konung och riksdag bevilja dyrtidstillägg ur kyrkofonden dels åt de präster, som åtnjuta lön eller arvode enligt 1910 års prästlöneregleringslag, dels åt innehavare av prästerlig emeritilön.

Beträffande dyrtidstillägg åt här ifrågavarande prästmän gälla för närvarande de bestämmelser, som i anslutning till av riksdagen härutinnan godkända grunder blivit av Kungl. Maj:t utfärdade i kungörelse

den 17 januari 1936 nr 7. Enligt de i denna kungörelse givna bestämmelserna utgår dyrtidstillägget, beräknat för månad, i form av procentuellt tillägg, i förekommande fall ökat med ett fast tillägg (barntillägg). Det procentuella tillägget, inklusive medgiven förhöjning därav med barntillägg, beräknas för i tjänst varande präster enligt de allmänna grunder, som äro eller varda bestämda för beräkandet av dyrtidstillägg eller motsvarande förmån åt befattningshavare i statens tjänst, som åtnjuta reglerad avlöning, dock att det för nämnda befattningshavare gällande procenttalet därvid i varje särskilt fall minskas med tre. För emeritilöntagare beräknas dyrtidstillägget enligt de allmänna grunder, som äro eller varda bestämda för beräkande av sådant tillägg eller motsvarande förmån åt f. d. befattningshavare i statens tjänst, som åtnjuta pension enligt civila tjänstepensionsreglementet.

Att det prästerskapet tillerkända dyrtidstillägget sålunda bestämts att utgå efter för befattningshavare och f. d. befattningshavare i statens tjänst gällande s. k. reducerad beräkningsgrund är föranlett därav, att de ifrågavarande prästmännen efter dyrtidens inträde erhållit viss provisorisk reglering av sina löneförmåner — i tjänst varande präster från och med den 1 maj 1930 och emeritilöntagare från och med den 1 maj 1927. Av bestämmelserna i nyss åberopade kungörelse framgår, att de allmänna grunderna för beräkande av dyrtidstillägg åt i samma kungörelse angivna kategorier befattningshavare och f. d. befattningshavare i statens tjänst numera även i övrigt äga en huvudsaklig tillämplighet vid bestämmandet av prästerskapets dyrtidstillägg. Anpassningen i sådant hänseende har särskilt möjliggjorts, sedan det i samband med ecklesiastikårets avskaffande föreskrivits, att prästerskapets betydelsefullaste löneförmåner skola, från och med ingången av år 1936, utbetalas månadsvis i efterskott.

Den enda avvikelser från regleringen av de statliga dyrtidstilläggen, som föreligger i avseende å beräkningen av de prästerliga dyrtidstilläggen, berör de i tjänst varande prästerna och innebär, på sätt förut omnämnts, att procenttalet för uträkandet av dessas dyrtidstillägg i varje särskilt fall sättes tre enheter under vad som för motsvarande kategori statstjänstemän tillämpas. Denna reduktion av procenttalet har ansetts motiverad av det förhållandet, att såväl ordinarie som extra ordinarie präster åtnjuta förmånen att erhålla en huvudsaklig del av sin avlöning in natura (fri bostad å prästgård, respektive fri bostad och fritt vivre) eller att efter särskild beräkningsgrund uppbära gottgörelse härför i penningar, vilken förmån ansetts för prästerna innebära en bestående lättnad i dyrtidens tryck, som i allmänhet icke tillkomme statstjänstemännen. Prästerna kunde fördenskull i avseende å sådan del av löneförmånerna, i motsats mot statstjänstemännen, anses ha erhållit full kompensation för levnadskostnadernas ökning.

I övrigt torde beträffande här berörda frågor få hänvisas till vad därom anförts i propositionen nr 131/1935.

Av vad chefen för finansdepartementet till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1937 anfört beträffande dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. framgår, att till grund för beräkandet av anslagen till sådant dyrtidstillägg för budgetåret 1937/1938 lagts ett indextal av 158. Då jämlikt gällande bestämmelser i kungörelse den 15 juni 1923, nr 265, det procentuella tillägget till befattningshavare i statens tjänst med reglerade löner utgår å den för månad uppburna avlöningen efter det procenttal, som erhålles, då hälften av det av Kungl. Maj:t fastställda talet för levnadskostnadsökningen i förekommande fall avjämnas till närmast lägre hela tal och därefter i varje särskilt fall minskas med 18, skulle procenttalet för budgetåret 1937/1938 för dessa befattningshavare kunna beräknas till 11. Då åter jämlikt gällande bestämmelser i kungörelse den 18 juni 1925, nr 275, det procentuella tillägget åt f. d. befattningshavare i statens tjänst skall utgå efter ett procenttal, som med 16 enheter understiger hälften av talet för levnadskostnadsökningen, torde man för budgetåret 1937/1938 hava att beträffande sistnämnda tillägg räkna med ett procenttal av 13.

I de gällande allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. har icke ifrågasatts någon jämkning, ägnad att beröra de prästerliga befattningshavarna.

För budgetåret 1937/1938 torde dyrtidstillägg böra beviljas de prästmän, som avses i lagen den 23 november 1934 om dyrtidstillägg åt präster. Jag förordar, att dyrtidstilläggen skola utgå efter de regler, som för närvarande tillämpas.

Departementschefen.

Med utgångspunkt från de belopp, varmed dyrtidstilläggen för präster under senaste redovisningsår belastat kyrkofonden, för budgetåret 1935/1936 i avrundat tal 1,390,000 kronor och för budgethalvåret juni-december 1936 omkring 740,000 kronor, samt med beräkning efter de procenttal, som vid en antagen levnadskostnadsindex av 158 skulle komma att för prästerna tillämpas, torde kostnaderna för ifrågavarande dyrtidstillägg komma att för budgetåret 1937/1938 uppgå till omkring 1,570,000 kronor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna de av mig i det föregående förordade allmänna grunderna för beviljande av dyrtidstillägg under budgetåret 1937/1938 till de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 23 november 1934 (nr 544) om dyrtidstillägg åt präster.

Kungl. Maj:ts proposition Nr 92.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

E. Hedenlund.
